

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XVIII. Non est nobis aut animo deficientum, aut spes omnis abiicienda, si perexiguum in proximo à nobis fieri videamus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

modo in ministeriis ac functionibus, quas ipsi Superiores imperant, habere ac præferre solent; quæ esto è quadam humilitate nasci videntur, tamen è sola ortum habent superbia. Ad seiplos namque oculos tantum reflectunt, creduntque propriis se viribus, industriis & diligentis illa omnia facere posse; quod ingentis superbiæ est argumentum. Alterum quod hinc nobis colligendum venit, est, in omnibus negotiis, necessitatibus, & arumnis primo & ante omnia esse ad Deum cæli confugiendum, omnemque fiduciam nostram in eo collocandam. Neque enim primo ad media humana, ac diligencias & industrias nostras respicere, ac nonnisi postea ad Deum confugere oportet: quia id intolerabilis est mundanorum error & abusus, qui primo humana adhibent media, eaq; omnia & singula, Deo omisso, laboriose experiuntur; postea vero, quando nullam in his operam aut præsidium inveniunt, & iam res propemodum tota desperata est, tum demum ad Deum recurrunt. Atque hinc ob causam permittente Deo fit, vt hæc ipsa media humana, quæ ita studiose adhibemus, & in quibus confidebamus parum aut nihil nos inueniunt. Sicut id Ahas Regi Iuda per Prophetam denuntiavit, dicens: *Quia habuisti fiduciam in Rege Syria, inque eius superbiis, & non in Domino Deo tuo, cuius oblitus es. Idcirco euasit Syria Regis exercitus de manu tua.* Grauitate Deus Opt. Max irascitur, & velut contumeliosum & iniuriam reputat, quod rei cuiquam, præterquam sibi vni innitatur: quia statim ad eum nos respicere, & in rebus nostris recurrere oportet. Atque hinc inter alia quæ nobis in oratione potissime curanda sunt, non postremum debet esse hoc, nimirum in solida hac in Deum fiducia animum stabilire ac confirmare Orationi namque ideo nos applicamus, vt virtutum ornamenta animæ nostræ comparemus; inter quas fiducia hæc vna de præcipuis est, & apprime nobis necessaria. Nec ante nobis quiescendum, quam animum quendam velut habitum contraxerit omnibus in rebus ad Deum

Rodriguez exercitij pars 3.

quam primum confugiendi, eique fiducia-liter confidendi; & in solo Deo, non vero vlla alia in re remedium quærat; ipse quoque totum & vnicum nostrum refugium, & asylum, tota denique spes nostra sit & fiducia. secundum illa Iosaphati, Regis Iuda verba, quæ etiam semper in ore & corde nos habere oportet: *Cum ignoremus quid agere debeamus, hoc solum habemus refugium, vt oculos nostros dirigamus ad te, qui nostrum refugium & asylum es.* *Beatus vir, inquit Pfaltes, cuius est nomen Domini spes eius.*

Deum vni- cum asylu nostrum & spes nostra anchora. 2. Par. 20. 18

Psal. 39. 5.

CAPVT XVIII.

Non est nobis aut animo deficiendum, aut spes omnis abiicienda, si perexiguam in proximo à nobis fructum fieri videamus.

VAE mihi, quia factus sum sicut qui colligit in autumno racemos vinee, & racemationem collectis iam vuis instruit: sed irrito euentu, quia non est botrus ad comedendum, ne acinus quidem. Hisce verbis metaphoricè conqueritur Micheas de exiguu, quem suis interminationibus, ac monitis in populo Israel faciebat, fructu. Idem quoque queritur ac deplorat Isaias. *Relicta est, inquit, in urbe solitudo, & calamitas opprimes portus. Quia hæc erunt in medio terra, in medio populorum: quomodo se pauca oliua quæ remanserunt, excutiantur ex olea: & racemi cum fuerit finita Gindemia. Siquidem nihil magis eos, qui proximo operam dare & se impendere student, contristari, deicere, atque examinare solet, quam quod omnibus concionibus suis, & reliquis quæ ad hunc finem vsurpant mediis, parum se fructificare, & nihil dum proficere comperiunt; item quam pauci conuertantur, quam pauci proficiant, vitamque priorè*

Mich. 7. 1.

Isaia 24. 18

Solent non raro serui Dei animis deici, si paruum operæ pretium ferat, & fructum spiritalem.

H corri-

corrigan, quam denique pauci & rari sint qui persecerent. Quæ quia communis, & prope quotidiana est querela & tentatio, hinc ei in præsens respondebimus ipsaque nobis efficax quoddam medium erit, ad virilem in ministerijs nostris vigorem & constantiam induendam.

Lib. 1. contra Cresconium Græmar. c. 8.

Christus multis sine ulla ipsorum conversione & bona fruge Euangelium prædicauit. Christus vni mulierculæ aqua viuæ la Euangelium prædicauit, & difficillimè de orationis loco quæstionem explicauit. Ioan. 4. 20.

Christus etiam in malitia atque errore obstinatum doctrinam suam tradidit.

Egregie punctum hoc pertractat S. Augustinus, ac querelæ huic per Iesu Christi, Redemptoris & Magistri nostri, exemplum responderet ac satisfacit. An putas, inquit, Dei filium solis discipulis, aut ijs qui in ipsum credituri erant, prædicasse? Etenim videmus eum etiam suis prædicasse inimicis, qui tamen ad ipsum tendendum, quærendumque num quo in verbo calumniam illi struere possent, ad eum veniebant. An eum solum existimas prædicasse tum, cum frequens esset auditoriū, & turba hominum magna ad audiendum confluxerat? Constat namque eum vni soli vili mulierculæ, & quidem Samaritanæ, & aquarum baiulæ prædicasse, & cum illa difficilem ac grauam illam quæstionem de oratione, num videlicet in solo templo ea fieri deberet, an vero etiam extra illud orare fas esset, pertractasse. At diceres, sciebat Saluator mulierem hanc credituram, & aliquem è colloquio & concione sua fructum elicituram. Concedo quidem id, inquit Augustinus, at quid diceres de concionibus & congressibus illis, quos toties cum Iudæis, Pharisæis, & Sadduceis habuit, qui adeo ei credituri non erant, vt etiam calumniaturi & persecuturi viderentur? Interdum eos ipsemet interrogabat, vt suis ipsorum responsionibus eos conuinceret, aliàs ipse ad eorum postulata respondebat, esto sui tentandi causa ea ab ipsis proponi sciret. Quodcum faceret nullum ex his legitur ad eum sequendum fuisse conuersum. Probe quidem sciebat ipse, quam parum hinc fructus esset secuturum, attamen, vt suo nobis exemplo præiret, etiam concionari voluit ijs, quos nouerat doctrina sua nec conuersum iri, nec utilitatem ex illa aliquam capturos, & fortasse etiam deteriores fore, vt hinc videlicet discamus nos

qui prorsus ignoramus vtrum illi quibus eum agimus, conuertendi sint necne, à prædicando, confessionibus audiendis, & ab ijs, quæ officij nostri sunt, exequendis, nequaquam desistere, nec animum propterea despondere, quod non statim aliquis ad oculum fructus appareat. Adest ibi forte hinc inde quædam anima, quæ per viam concionum prædestinata sit, cuius proinde cor Dominus per congressum, aut sermonem hunc tuum tanget. Et esto modo illæ tibi non videantur conuerti, nec fructum inde capere, forsitan postmodum conuertentur; & hoc verbi diuini semen, quod in cor eorum cecidit, postea, vt fieri amat, suum fructum dabit. Nunquam proinde, quidquid à parte nostra ad proximo subueniendum adferre ipsi possumus, omitamus.

Ioannes Gerson, in tractatu, quem de paruulis trahendis ad Christum composuit, egregie rem hæc tractat, nec non acriter carpit eos, quos piget certum quoddam hominum genus curare, quique studio ab eorum confessionibus audiendis abstinere, propterea quod eos non perseverare, & statim repetitis peccatis ad vomitum redirent, ac proinde frustraneæ, & non nisi magno cum temporis dispendio laborem ijs impendi, ac velut in saccum pertusum omnia congeri. Vnde eo Gerson loco Confessorios animat, & cohortatur, vt puerorum confessionibus audiendis sese impendat & applicent, & non contemnendū in hoc consistere fructum ait, propterea quod hi sunt velut in biuio, & illam inibunt viam, in quam à ductore ducentur, atque flexibiles eius partibus accedent, qui primo eos occuparunt, si quidem dæmonis & mundi illicia eos præuenient, illos sequentur, sin vero Deus, Deum. Quare permagni interest, virtutis ijs iter ostendere, & per ipsum eos initio conducere, quia postmodum in illo permancunt. Respondet hic eadem opera obiectioni, & excusationi nonnullorum, qui his confitentibus ideo operam dare nolunt, quod tempus, quod ijs instituendis impenditur, inaniter perdi afferant, cum, quod eorum quæ ipsis proponatur, ac traduntur,

prosum

Non desistenda ratio peccatorum, est relinquantur.

Lib. 3. c. 9.

prorsus incaptates sint, cum vero, quod
 mox ut à confessione veniunt, ad pristinos
 mores redeant, lulum suū repetant, & cum
 æqualibus perinde litigent, tanquā si nul-
 lum ijs verbum à confessario dictum esset.
 Ait ergo Gerson, si, propterea quod statim
 ad pristinas suas petulantias, & procaciam
 redeunt, ideo eorū confessiones excipere
 detrectes; sane eandē ob causā multo mi-
 nus magnorū prouectorumq; confesio-
 nes excipiendā videntur: quia & hi mox ut
 à confessione veniūt, sœdā recidiua ad vom-
 itum, & ad enormiora, quā pueri solent
 committere, peccata redeunt, quia puerorū
 peccata raro mortalia sunt, illorum vero
 quā frequentissimē. Peroptandum, & bo-
 num profecto foret, ut pœnitentibus, quia
 statim in eadē peccata turpiter, & ignaue
 prolabantur, subinde aures denegaremus,
 & eos inauditos à nobis dimitteremus. Nō
 idcirco eos, inquit Gerson, à confessione re-
 ijcere debemus, siue magnos, siue paruos:
 modo verum ad illa priora amplius nō re-
 deundi propositum habeāt. Quod ēt dua-
 bus egregijs cōparationib. declarat. Nun-
 quid inquit, sentinā nauis exhaustiōis, idcir-
 co deserit opus, quia redit tantundē aqua,
 quantū expulerit? Et, si quot idie manus sor-
 didatū, non minus abluimus illas, quia etsi
 redeat sordes, nō ex tenacitate coherescūt.
 Necesse quippe est sentinā semper educe-
 re, etsi tantundē nouæ aquæ alia ex parte
 statim subingredi videamus: manus quoq;
 sæpius lauandæ, esto mox relinquandæ ac
 deturpandæ sint: ne sordes tandē velut ra-
 dices in ijs agant, itaque perdifficile eas sit
 auferre. Pari modo, non idcirco sunt pœni-
 tentes à confessione repellēdi, aut negligē-
 di, quod constet eos quamprimum in eadē
 peccata turpiter relabi: si n. eos sibi sinere-
 mus, & negligere, funditus perirent, &
 præcipites in damnationem ruerent: per
 confessionē vero paululū retinentur, nec
 tam effusus habent in peccata seruntur, &
 demum aliqua eorū saluandorum spes est.

Inter cætera sancta opera, quibus B. P.
 N. se maxime impēdebat, ut in eius vita le-
 gitur, non minimum id erat, qd muliercu-
 las nefarium corpore suo quæsitum facien-

tes ad bonā frugem reducere omnimodi^o
 allaboraret. vnde tandem assiduo suo stu-
 dio effecit, ut quoddam ijs, quæ à turpi, &
 miserabili illo vitæ genere relipiscere vo-
 lebant, domiciliū Romæ extrueretur. Et si
 enim Pœnitentium Monasterium in eum
 vsum ex parte seruiret, in id tamē aliæ nō
 admittebantur, quam quæ monasticam vi-
 tam vellent profiteri. Iam harum mulierū
 multæ esto ē turpi, ac malo illo statu e-
 mergere serio vellent, sufficientes tamen
 in se, ad tantam perfectionem aspirandi,
 vires non sentiebant: aliæ vero quia nuptæ
 sunt, etsi velint, minime possūt. Quare tam
 ad harum, quam illarū subsidium, Mona-
 sterium à S. Martha denominatum, iussit
 excitari. Quoniam vero nemo sanctum
 hoc opus auspiciari volebat (esto multi ad
 hoc opem, & subsidium aliquod verbis
 amplissimis sponderent) ipsemet è sua te-
 neritate, atque in summa rei domestica
 penuria ponere incepit centū aureis, quos
 è lapidibus quibusdam per procuratorem
 ad hunc finem diuidendi iussis, collegit, in
 id insumptis. Tanta porro contentione in-
 pium hoc opus incubuit, ut, quo fungeba-
 tur, Generalatus onus haudquaquā ipsum
 ab eo auocaret: adeo ut ipsemet mulieres,
 cum à vita sua impura desciscerent, in spe-
 ctante Roma, & publicè comitaretur, vel
 ad sanctæ Marthæ, vel ad honestæ alicuius
 matronæ, apud quam tantisper moraren-
 tur, domum conduceret. Dicentibus vero
 nonnullis, omnem quæ hisce mulieribus
 impendebatur, operā frustra insumi, pro-
 pterea quod, quoniam in sua turpitudine
 vsu longo iam occalluerāt, haud difficul-
 ter, minima oblata occasione, ad eandā re-
 uerterentur, respōdebat; Equidem oleum
 & operā adeo me hic perdere nō autumo,
 ut ēt asseram, me, si omnibus vitæ meæ la-
 boribus atq; arumnis vel tantum efficere
 valerem, ut harum aliqua vel vnam tantū
 sine peccato noctem transigere pponeret,
 eos oēs ut optime insumptos existimatu-
 rum, modo vel exiguo illo tempore nulla
 maiestati Creatoris ac Domini mei pec-
 cando iniuria irrogaretur: Esto alioquin
 certo scirem, tam deinde quāprimum ad

B. Ignatij
 cura erga
 conuersem.
 d. e.

obscenam libidinis suæ consuetudinem reuersuram Adco vt, quamuis certi essemus, pœnitentes & eos, quos iuuare & curare proponimus, turpi recidua mox ad peccata pristina redituros; omnis tamen, quem toto vitæ tempore suscipere posseamus, labor vt bene impensus duci deberet, si eo efficere possemus, vt vel ad horam saltem à peccando abstinere: imo vel vnum lethale scelus, ac Dei iniuriam euitarent. Atque hic est verus honoris, & gloriæ diuinæ zelus. Qui in terra viscera thesaurum aliquem quærit, primo ingenti sudore multum terræ effodit, & bene se operam omnem credit impendisse, vt vel paucillum auri inueniat.

Verum vt pergamus ulterius, demus nullum penitus conuerti, neminem peccata sua deserere, ne ad horam quidem, non prospere à prædicando, aut iis quæ à parte nostra ad proximum iuuandum facere possumus, exequendis cessare nos oportet. Egregie id ostendit S. Bernardus, scribens ad Eugentium Pontificem, suum olim discipulum, & in vita monastica statorem. Hunc ergo cum esset ad populi & curiæ Romanæ reformationem cohortatur, hanc tandem sibi obiectionem ab illo oggeri fingit: Ridebis fortasse me, inquit, dicens, frustra in populo Romano ordinando, & ad meliora prouocando laborasti. vt pote gente proterua, superba, tumultibus, bello, dissidiis assueta, immitti, intractabili, indomita, in pace viuere, aut a thue vlli subiici nescia, nisi dum nescit resistere: ac proinde nullam emendationis eius spem affulgere, & operam, quæ ei curandæ impenditur, omnem ludi. Eleganter porro ad hanc respondens Bernardus: Noli, inquit, diffidere, curam exigeris, non curationem, prouidendumque tibi, vt quæ in malo curando media, & medicamenta necessaria, & congruentia sunt, ea applices. Hoc quippe à nobis per os Ecclesiastici Spiritus sanctus exigit, dicens, *Reuerentem te posuerunt, curam illorum habere non ait, cura vel sana illos*. Neque enim Superior ad suorum vitia curanda vel emendanda tenetur: hoc quippe

in eius manu non est. Vnde vere Poeta quidam.

Non est in medico, semper releuetur us ager.

Vti nec, vt quis bonus sit medicus, aut bene suo officio fungi dicatur, necesse est, vt ægros omnes perlanet. Sed alienorum in hac re testimonia relinquamus, quia meliora illa à nostratibus desumere possumus. *At melius, inquit, propono de suis tibi Paulus loquitur, Abundantius illis omnibus laborasti. Non ait, Plus omnibus profus, aut plus omnibus fructificasti.* sciebat enim, vt pote à Deo specialiter edoctus, quia vnusquisque secundum suum laborem, præmium ac mercedem reciperet. *Vnusquisque, inquit, propriam mercedem accipiet secundum suum laborem: non secundum prouentum vel fructum quem faciet, & ob hoc in laboribus potius, quam in profectibus Apostolus glorandum putauit.* Sicuti a tibi quoque habes ipsam dicentem, *In laboribus plurimis.* Ergo & facit quod tuum est. Planta, reger, securam, cole vineam Domini, & tuas explicuisti partes. Sane incrementum & fructus non est tuus: eum dabit Deus vbi voluerit: vbi forte noluerit, tibi deperit nihil, dicente Scriptura, *Reddet iustus mercedem laborum suorum.* Quia præmium, & mercedem vnusquisque perfoluit, & dat, secundum opera eius, & labores, non iuxta successum, & fructum, qui inde sequitur. *Securus labor, quem nullus valet euacuare defectus, aut successus contingens deteriorè reddere!* Esto nullus fructus colligatur, nullus conuertatur, nullus ad meliorem frugem redeat, tam plena tamen & completa tua erit merces, & corona, quam si permulti conuenterentur, magnamque fructum faceres. Et hæc, inquit Bernardus, absque præiudicio diuinæ bonitatis & potentiae dicta sunt: Scio induratum cor populi huius, sed potens est Deus, de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. *Qui sit se conuertatur & ignoscat, & relinquat post se benedictionem!* Verum non est propositum mei, dictare Deo, quid facere debeat: quia non est nostrum profunda eius iudicia

Lib. 4 de
confid.

Curatio
peccatis
impenden-
da, etsi non
semper sa-
nentur
Eccles. 32.

feruari, sed propositum mihi est, iis qui proximum curandi officium habent, persuadere, vt. etsi forte nullum sibi fructum facere videantur (neque enim hinc nostrum meritum aut meritum dependet) propterea facere non omittant, quidquid, quoad hoc, facere valebunt; sed ea ad quae ratione officii obligantur, exequantur, & quidem ea, quae par est, diligentia & cura. Præterea, ob duas alias rationes nos oportet, licet nullus omnino conuertendus, & nullus profus colligendus esset fructus, nihilominus perseuerare, & à prædicando, laborando, & omni eo quod ad proximi curacionem ipsi à parte nostra quoquo modo afferre possumus, facièdo ne uiqua desisteret: sed tam prompta ipsam sedulitate obire, quam si multi conuertentur, & fructum inde caperent amplissimum. Primo quidem, quia hoc Dei decet misericordiam & magnitudinem. Nam quem admodum, vt ait S. Chrysostomus, non ideo minus fluunt fontes, esto nullas ex iis haustum veniat, quia & ad ciuitatis cuiusdam splendorem & magnitudinem spectat, vt magna aquae sit copia, ipsa effundatur, & præ nimia sui abundantia deperat. Sic prædicatores, qui sunt velut fontes, è quibus doctrinae Euangelicæ aqua fluere debet, à prædicando, verboque Dei effundendo cessare nefas est, siue multi, siue pauci aquam hanc haustum veniant. Imo vero ad Dei omnipotentis magnificentiam, bonitatisque eius & misericordiam immensitatem spectat, tanta vt eius in Ecclesia sit doctrinae abundantia, vt eius fontes omnibus sitientibus, & bibere volentibus assidue promanent, nec vnquam exarcescant. *Omnes sitientes venite ad aquas, & qui non habetis argentum, prope- rante, emite & comedite, venite, emite absque argento. & absque ulla commutatione, vinum & lac.*

Secundo, ita quoque ad Deum iustificandum, fieri par est: etsi enim per tot monita, concessus, colloquia & conciones obdurati nolint conuerti, nec fructum vllum facere; hæc nihilominus ad Dei causam magis iustificandam subseruiant. *Vt*

iustificeris in sermonibus tuis, & vincas cum iudicaris. Causam suam apud peccatores plane iustificare vult Deus, vtque ad oculum videant non tam à Deo, quam de seipsis, quo minus conuerti sint, dependisse; ne qua postea ipsis excusationis, aut de quopiam, præterquam de seipsis, exostulandi sit occasio, vbi copiosa illa conuersionis subsidia, quæ habebat, considerabunt, & quod, cum templum concionis audiendæ causa adire nolent, in vicis & plateis, eos ipsimet concionatores vltro quæsitum abierint. Sic olim Deus cum populo suo Israel in iudicium descendere, & eorum omnium quæ alias ei præstiterat, rationem reddere non veretur, per Isaiam sic loquens. *Quid est, quod debui vltra facere vineæ meæ, & non feci? plantavi, & pui eam, ædificavi turem in medio eius, & expectaui vt faceret vinas, & fecit labris cas: nunc ergo habitatores Ierusalem, & viri Iuda, iudicate inter me, & vineam meam, & videte, vter in causa fuerit, quod fructum ea non ferat. Non est profectio parum, imo vero permagnum, quod tute in die iudicii, Dei Opt. Max. partes, contra peccatores obstinatos, agere, causamque eius iustificare possis: tunc quippe conciones & monita tua iniquos & sceleratos accusabunt, confutabunt, & condemnabunt, vt, quod ad obiecta respondeant, nihil sint habituri.*

Quacumque ergo ex parte, & quocumque modo rem hanc intueamur, semper hinc efficiemus, nunquam esse nobis intermittendum id, quod à parte nostra ad proximi iuuamen, & conuersionem conferre valeamus; Esto se ille conuertat ac proficiat, vel non. Vnde S. Augustinus, parabolam illam de inuitatis explicans, & de seruo, heri sui iussu ad inuitandū ad cœnā conuiuas, quorum permulti venire detrectarunt, exeunte loquens; An, inquit, seruum hunc inter pigros & inertes computabimus, quod inuitati ad cœnam venire noluerunt? Minime sane: sed inter diligentes & sedulos, ipse enim prompte est, quod sibi fuerat imperatum, executus, illos inuitauit, rogauit, quod suum fuit ab-

H 3 unde

Psal 50.6.

Isa 45.

Lib. de fide
& operib.
c. 17.
Matth 22.3

unde fecit, ac nihil à parte sua omisit, ut ad cœnam venirent: Sed illi, quia adesse noluere, castigabuntur: seruus vero ob suam diligentiam, non minus quam si omnes cœnæ interfuissent, præmium & mercedem accipiet. Ita quoque aliud à nobis Deus non quæret, nec aliam rationem exiger, quam, num, quidquid ad proximi conuersionem potuimus & debuimus facere, studiosè fecerimus. Quod autem hic, vel ille conuertatur, & inde proficiat, imprimis bonum, id est, & ab omnibus peroptandum, eoque lætari summopere par est, uti in Euangelio Christum legimus in spiritu exultasse, cum discipuli à prædicatione redeuntes, quem fecissent fructum, referrent. Quamobrem rei huius ratio non à nobis deprecetur, sed ab aliis. Vnuiquisque de eis Deo rationem dare debet, quæ ad se spectant. Sic nos rogabimur, ritene nostro functi simus officio; & num omne, quod à parte nostra ad proximis opitulandum afferre debuimus, prout oportet obierimus: illi vero, & quidem strictè satis & rigide, quomodo eo in suam utilitatem vsi sint.

Luc. 10. 22.

Qua ratione plus mereatur, qui instituendo alios parum proficit.

Non ergo meritum, & operis nostri perfectio inde pender, quod alius ex eo proficiat, nec ne. Imò vero his aliud ad nostram consolationem, aut potius desolationis nostræ consolationem addam: nimirum, non modo meritum, præmium, & lauream nostram ab eo, quod alij conuertantur, aut multum in proximo fructificemus, non dependere: verum etiam quodammodo fas esse dicere, plura nos facere & promereri, vbi nihil horum subest, quam dum ad oculum euidentius aliquis colligi fructus videtur: Deinde ac, dum de oratione loquimur, dicere solemus plus eum præstare, qui in ea, non habita deuotione, perseverat, quam qui mira consolatione & deuotionis sensu delibutus, in ea perseveranter perstat. Concionatori quippe cum videt gratis se passim auribus audiri, copiosum habere auditorium & multos concionum suarum opera ad meliorem frugem redire, atque inde proficere, volupe id est & gaudio, hocque illi animos, robur & rigorem addit, efficitque, nullam ut molestiam & laborem sentiat, uti egregie id notat S. Gregorius. Econtrario maximo opere contristatur, languet, animoque concidit, cum auditores suos nihilum proficere, nullumque de concionibus suis fructum sequi videt. Proinde magnæ perfectionis in concionatore & operatore Euangelico, indicium est, eumque sua pure propter Deum facere, quando adeo alas propterea non dimittit, ut etiam perseveret, & in labore suo non minus nauiter pergit, quam si à toto mundo audiretur, magnamque nemo non è laboribus suis utilitatem caperet.

Cum hac ergo intentionis puritate & perfectione, nostra nos ministeria obire par est, non tam in fructum, & bonum operum successum oculos conijciendo, quam ut in ipsis Dei voluntatem faciamus, & ea, quam possumus optime, obeamus, ut sic Deo placeamus. Hoc quippe diuinitus maiestas à nobis exigit & requirit. Itaque nec exiguus fructus, nec similiter successus nos ab operando laborandoque impedit, neve animum despondere faciat, neve etiam turbabit, non denique pacem aut gaudium nostrum imminuet, quemadmodum fieri solet ijs, qui suos in solum fructum, & felicem operis successum oculos potissimum conijciunt.

))

TRACTA-